

[২০১৯] ৩ এছ.চি.আৰ. ১০৪৭

চিৰাজুল হক

বনাম

অসম চৰকাৰ আৰু অন্যান্য

(ফৌজদাৰী আপীল নং ২৬৭ চন ২০১৯)

১৪ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১৯

[ন্যায়াধীশ আৰ এফ নৰিমান আৰু ভিনীত ছাৰণ]

বিদেশী আইন, ১৯৪৬:

ধাৰা ৯- প্ৰমাণ কৰাৰ দ্বায়িত্ব- গোচৰৰ সন্মুখীন হোৱা ব্যক্তিৰ নাগৰিকত্বৰ স্থিতি- বিদেশী ন্যায়াধিকৰণে আপীলকাৰীৰ ককাদেউতাকৰ নামৰ ক্ৰটি আছে বুলি ধাৰণা কৰি আপীলকাৰীক বিদেশী বুলি ঘোষণা কৰে- উচ্চ ন্যায়ালয়ে বাহাল ৰাখে- আপীলত বিবেচনা কৰা হৈছিলঃ আপীলকাৰীৰ প্ৰপিতামহৰ নাম আৰু দেউতাকৰ নাম গোটেই নথিপত্ৰত একে দেখা যায়- অৱশ্যে, কেৱল ককাদেউতাকৰ নামত ক্ৰটি দেখা যায়- কিছুমান নথিপত্ৰত কেফাতুল্লা আৰু কিছুমান নথিপত্ৰত কেমাতুল্লা বুলি উল্লেখ আছে, আৰু ১৯৭১ চনৰ এন. আৰ. চি. পঞ্জীয়নৰ বিৱৰণত ককাদেউতাকৰ নাম কেফাতুল্লা বুলি উল্লেখ কৰা হৈছিল- আপীলকাৰীয়ে ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়োগে প্ৰদান কৰা ফটো পৰিচয় পত্ৰ, তেওঁৰ ভায়েকক প্ৰদান কৰা পৰিচয় পত্ৰকে ধৰি তেওঁৰ নাম থকা ভোটাৰ তালিকাকে ধৰি পান কাৰ্ডো দাখিল কৰিছিল- ইয়াৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত, কিছুমান নথি-পত্ৰত কেফাতুল্লাহ আৰু কিছুমান নথিপত্ৰত কেমাতুল্লাহ নাম থকাৰ পিছতো কেফাতুল্লাহ আৰু কেমাতুল্লাহ একে নহয় বুলি ক'ব নোৱাৰি - আপীলকাৰীয়ে পিতামহ আৰু পিতৃৰ পৰিচয় ইত্যাদি সফলতাৰে প্ৰমাণ কৰে - কেৱল পিতৃয়ে পিছত আন এখন গাঁৱলৈ যোৱাৰ বাবে এই নথিপত্ৰক সন্দেহ কৰিবলগীয়া কোনো কাৰণ নহয়- সেয়েহে, উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ লগতে বিদেশী ন্যায়াধিকৰণৰ ৰায় বাতিল কৰা হল ।

ফৌজদাৰী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: ফৌজদাৰী আপীল নং ২৬৭ /২০১৯ ।

গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ে (অসম, নাগালেণ্ড, মিজোৰাম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশৰ উচ্চ ন্যায়ালয়) লেখ আবেদন (দেৱানী) নং ১০১১/ ২০১৭ ত ১৩.০৬.২০১৭ তাৰিখে দিয়া ৰায় আৰু আদেশৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা ।

আপীলকাৰীৰ অধিবক্তা- পিজুশ কে ৰায়, শ্ৰীমতী কাকলি ৰায়, ৰাজন কুমাৰ চৌৰাছিয়া।

প্ৰতিপক্ষৰ অধিবক্তা- তুষাৰ মেহতা, এছ জি, শ্ৰীমতী মাধৱী দিৱান, এ এছ জি, শুভোদ্বীপ ৰায়,

ৰিজু কে সৰকাৰ, শ্ৰীমতী ঐশ্বৰ্য ভাটি, শ্ৰীমতী শ্ৰদ্ধা দেশমুখ, দামোদৰ সোলংকি, বি.ভি.বালাৰাম দাস।

আদালতৰ ৰায় প্ৰদান কৰে-

ন্যায়াধীশ আৰ এফ নৰিমানয়ে- ১) অনুমতি প্ৰদান কৰা হৈছে।

২) এই আপীলত আপীলকাৰীক ভুলকৈ বিদেশী বুলি ঘোষণা কৰা হৈছে নেকি সেই সন্দৰ্ভত এক প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰা হৈছে। বিদেশী ন্যায়াধিকৰণৰ ১৯.০১.২০১৭ তাৰিখৰ ৰায়ৰ দ্বাৰা, আপীলকাৰীয়ে দাখিল কৰা কিছুমান নথিপত্ৰ বিবেচনা কৰাৰ পিছত, আৰু ককাদেউতাকৰ নামত ক্ৰটি থকা আৰু ককাদেউতা আৰু দেউতাক

পিছলৈ বিভিন্ন গাঁৱত বাস কৰিছিল বুলি গম পোৱাৰ পিছত, ন্যায়াধিকৰণে আপীলকাৰীক বিদেশী বুলি ঘোষণা কৰে। উচ্চ ন্যায়ালয়ে উক্ত ৰায়ৰ বিৰুদ্ধে দাখিল কৰা লেখ আবেদন নাকচ কৰি কয়ঃ-

"আমি ন্যায়াধিকৰণত আবেদনকাৰীয়ে দাখিল কৰা লিখিত জবাব বিচাৰি কৰি চাব পাৰো। বিদেশী ন্যায়াধিকৰণত দাখিল কৰা গোচৰত ৰাজ্য চৰকাৰে সন্দেহী ব্যক্তিৰ নাগৰিকত্বৰ স্থিতিৰ ওপৰত প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিছে, সেই ক্ষেত্ৰত সন্দেহী ব্যক্তিয়ে প্ৰথমে তেওঁৰ নাগৰিকত্ব প্ৰমাণ কৰাৰ বাবে তেওঁৰ জ্ঞানৰ ভিতৰত থকা সকলো প্ৰাসংগিক বস্তুনিষ্ঠ তথ্য তেওঁ দাখিল কৰা লিখিত জবাবত প্ৰকাশ কৰিব লাগিব। অন্য অৰ্থত কবলৈ গলে, তেওঁ ভাৰতৰ নাগৰিক হিচাপে নিজৰ পৰিচয়ৰ দাবী কৰিবলৈ সক্ষম হব লাগিব। এইটো বিদেশী আইন, ১৯৪৬-ৰ ধাৰা ৯-ৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুসৰি হব, যি সাক্ষ্য আইন, ১৮৭২-ৰ ধাৰা ১০৬-ৰ ব্যৱস্থাৰ সৈতে একে। তাৰ পিছত, লিখিত জবাবত উল্লেখ কৰা বস্তুনিষ্ঠ তথ্যবোৰ দৃঢ় আৰু নিৰ্ভৰযোগ্য প্ৰমাণ দাখিল কৰি আইন অনুসৰি প্ৰমাণ কৰিব লাগিব। লিখিত জবাবত আবেদনকাৰীয়ে তেওঁৰ নামও উল্লেখ কৰা নাছিল; তেওঁৰ জন্ম তাৰিখ বা জন্মৰ বছৰ উল্লেখ কৰা নাছিল। তেওঁ কেৱল কৈছিল যে তেওঁৰ জন্ম ধুবুৰী জিলাৰ সাগোলচোৰা গাঁৱত হৈছিল আৰু তেওঁৰ পিতৃ-মাতৃৰ নাম ১৯৯৭ চনৰ ভোটাৰ তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত আছিল। তেওঁৰ ককা-আইতা ১৯৬৬-১৯৭০ ৰ ভোটাৰ আছিল। কেৱল সত্যপাঠত তেওঁ নিজৰ নামটো চিৰাজুল হক বুলি উল্লেখ কৰিছিল। আবেদনকাৰীয়ে লিখিত জবাবত এইখিনি কথাই উল্লেখ কৰিছে। আবেদনকাৰীক ভাৰতীয় নাগৰিক হিচাপে বাদেই, ব্যক্তি হিচাপে চিনাক্ত কৰাত এই জবাব যথেষ্ট নহয় আৰু চিনাক্তকৰণত এই জবাবে একেবাৰেই সহায় নকৰে। এই গোচৰত প্ৰকৃত ন্যায় বা সঠিক পদ্ধতিৰ নীতি উলংঘা হোৱা দেখা নাই। এই গোচৰত ইচ্ছাকৃতভাৱে অন্যায় কৰা বুলি কব নোৱাৰিব।

৩) আমি দুয়োপক্ষৰ অধিবক্তাৰ দীঘলীয়া যুক্তি শুনিছো আৰু আপীলকাৰীয়ে দাখিল কৰা নথিপত্ৰসমূহ পৰীক্ষা কৰিছো। ইয়াৰ ওপৰত এক দৃষ্টি নিষ্ক্ষেপ কৰি আমি জানিব পাৰিছো যে আপীলকাৰীয়ে কেইবাখনো নথিপত্ৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছিল আৰু ইয়াৰ প্ৰথম খন নথি হল ছোটোবাস্থানী গাঁৱৰ তেওঁৰ ককাদেউতা কেমাতুল্লাৰ ভোটাৰ তালিকা। ইয়াত কোনো সন্দেহ নাই যে সমগ্ৰ নথিত আপীলকাৰীৰ প্ৰপিতামহৰ নাম আমতুল্লা হিচাপে উল্লেখ আছে। একেদৰে, আপীলকাৰীৰ পিতৃৰ নামটোৰ বিষয়ে কোনো সন্দেহ নাই যিটো গোটেই নথিপত্ৰত হাকিম আলী হিচাপে উল্লেখ থকা দেখা যায়। একমাত্ৰ পাৰ্থক্য পোৱা গৈছে যে কিছুমান নথিত কেফাতুল্লা নামটো কেমাতুল্লা হৈ আছে। অৱশ্যে, মন কৰিবলগীয়া কথাটো হ'ল যে তেওঁৰ দেউতাকৰ নাম আমতুল্লা হিচাপে উল্লেখ আছে যিহেতু আমতুল্লা আৰু ইয়াৰ লগত জড়িত পৰিয়ালৰ আন সদস্যসকলেও এনেদৰে উল্লেখ কৰিছিল। লগতে এই নথিত কেফাতুল্লা বুলি উল্লেখ কৰা ককাদেউতাকৰ ১৯৭১ চনৰ এন. আৰ. চি. পঞ্জীয়নৰ বিৱৰণো দাখিল কৰা হৈছে। তাৰ পিছত আন ভোটাৰ তালিকা দাখিল কৰা হয় য'ত এফ আখৰটো এম আখৰত পৰিণত হয় আৰু আন পৰিয়ালৰ নামবোৰ একেই থাকে। দৰাচলতে, আপীলকাৰীয়ে নিজেই তেওঁৰ পান নম্বৰ প্ৰদান কৰি আয়কৰ বিভাগৰ পৰা ১৯৮১ চনৰ এখন নথি প্ৰস্তুত কৰিছে। এই নথিপত্ৰসমূহৰ উপৰিও, ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়োগে প্ৰদান কৰা ফটো পৰিচয় পত্ৰ আৰু আপীলকাৰীৰ নাম থকা ভোটাৰ তালিকা, তেওঁৰ ভায়েকক প্ৰদান কৰা কৰা পৰিচয় পত্ৰকে ধৰি আন কিছুমান নথিপত্ৰও দাখিল কৰা হৈছে।

৪) এই নথিপত্ৰবোৰ পৰীক্ষা কৰাৰ পিছত, আমি এই মত পোষণ কৰোঁ যে কিছুমান নথিপত্ৰত কেফাতুল্লা নামটো কেমাতুল্লা হিচাবে উল্লেখ কৰা স্বত্বেও কেমাতুল্লা আৰু কেফাতুল্লা একেজন ব্যক্তি নহয় বুলি

কোৱাটো সম্ভৱ নহয়। এনে ক্ষেত্ৰত আপীলকাৰীয়ে পিতামহৰ পৰিচয়, পিতৃৰ পৰিচয় আদি সফলতাৰে প্ৰমাণ কৰিছে। তদুপৰি, পিতৃগৰাকী পিছত আন এখন গাঁৱলৈ যোৱাটো এই গোচৰৰ নথিত সন্দেহ কৰাৰ কোনো কাৰণ নাই।

৫) সেয়েহে, আমি উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ লগতে বিদেশী ন্যায়াধিকৰণৰ ৰায় বাতিল কৰোঁ আৰু আপীল অনুমতি দিওঁ।

৬) ফলস্বৰূপে, আপীলকাৰীক তৎক্ষণাত মুক্ত কৰা হওক।

আপীল মঞ্জুৰ কৰা হল।

অনুবাদকাৰী- সুচেনজিৎ বায়ন, জেষ্ঠ্য অনুবাদক

DISCLAIMER

"The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation".

(“স্থানীয় ভাষালৈ অনূদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাবে অন্য ক্ষেত্ৰত অনূদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ’ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বিবেচিত হ’ব।”)